

רוח אדם

תכנית הכשרה פסיכואנליטית-בודדהיסטית

איגוד ישראלי
לפסיכולוגיית העצמי
ולחקר הסובייקטיביות

Lama Tzong Khapa Institute
for the Study and Practice of
Buddhism in the Tibetan Tradition

רוח אדם

תכנית הכשרה פסיכואנליטית-בודהיסטית

איגוד ישראלי לפסיכולוגיית העצמי ולחקר הסובייקטיביות

Lama Tzong Khapa Institute – Pomaia, Italy

MEMBER OF THE

Foundation for the Preservation

OF THE

Mahayana Tradition

מהדורה שלישית, ספטמבר 2021 © כל הזכויות שמורות

תוכן עניינים

7	רקע
8	מטרה
9	אני מאמין
12	אחריות
15	למי מיועדת התכנית
16	תהליך הקבלה
18	המבנה הכללי של התכנית
19	אנליזה אישית
19	אנליזות לימודיות
21	מלגת שכר לימוד
22	מוסדות תכנית רוח אדם
27	תכנית הלימודים
28	עקרונות תכנית לימודי הפסיכואנליזה
30	עקרונות תכנית לימודי הבודהיזם
31	עקרונות תכנית לימודי מדעי הרוח והאמנויות
32	מבנה התכנית
33	סמינרים מתכנסים – רטריטים
34	תכנית לימודי הפסיכואנליזה
38	תכנית לימודי הבודהיזם
40	תכנית לימודי מדעי הרוח והאמנויות
42	מבנה שבועי כולל
47	כינון ההכשרה והכנת ספר התכנית
49	סגל רוח אדם
50	נספח א' – הכשרה פסיכואנליטית בתכנית אישית
51	נספח ב' – לימודי בודהיזם לכלל החברים והעמיתים באיגוד

רקע

עם תום העשור השני של המאה ה־21 נראה כי הפסיכואנליזה נמצאת במצב התפתחות מאתגר ביותר:

הפסיכואנליזה בממדיה התאורטיים עברה גלגולים התפתחותיים מרתקים בדקויות ההבנה המזוקקת של מצב האדם בבריאות ובסבל נפשי, והתעלתה לאופקים חדשים של הבנת הרוח האנושית והנוכחות הטיפולית ההתמרתית הראויה לה. אך האם הישגיה העיוניים המופלגים של הפסיכואנליזה בדור האחרון אכן משתקפים בדרכי הנחלתה העכשווית לדור האנליטיקאים של העתיד? דומה שאנו מוזמנים כולנו לחשיבה מהפכנית שתאפשר את השתקפות החידושים התאורטיים בתפיסת עולם מקיפה של נוכחות אנליטית מותמרת ואת הוראתה והטמעתה השיטתית בתודעת האנליטיקאי.

הזיקה המיוחדת שפסיכולוגיית העצמי יוצרת עם הבודהיזם מאפשרת היענות לאתגר זה והולידה את תכנית ההכשרה הפסיכואנליטית בודהיסטית המוצעת. בתכניה ובאופני הנחלתם מבקשת התכנית לתת מענה ישיר, מדויק וייחודי למכלול הנושאים הגלומים בטיפוח התודעה החומלת של הפסיכואנליטיקאי ובשכלול נוכחותו המתמירה כלפי מטופליו.

מטרה

תכנית רוח אדם מכוונת מסגרת התהוות, התנסות, למידה וחוויה

של פסיכואנליטיקאים המְשוקעים בטיפוח ובשכלול הממד הרוחני של התודעה. התכנית שמה דגש על טיפוח נוכחות אנליטית התמרתית, אחדותית וחומלת הנעה בחופשיות בין הממדים התוך־אישיים, הבין־אישיים והעל־אישיים של המרחב הפסיכואנליטי.

על מצע הגותי זה עוגנת רוחה של התכנית לא רק בחדר הפסיכואנליזה – היא גם מכוונת אל עבר הקהילה הרחבה יותר, בראותה באחריות כלפי הזולת היבט מהותי של התודעה בממדיה הרוחניים. ברוח זו נבנית התכנית כתומכת־קהילה בעיר לוד, כך שתוכל לאפשר תמיכה והתערבות טיפולית פסיכואנליטית התנדבותית, החל מילדים בגיל הרך ועד מבוגרים בגיל שיבה, לאוכלוסיות מבקשות־טיפוח שתזכינה כך בהתייחסות טיפולית ייחודית בלא תשלום.

לומדי תכנית רוח אדם יקיימו ליווי פסיכואנליטי של ארבע שעות שבועיות לאורך שנה וחצי ראשונות של התכנית, במהלך ארבע השנים הבאות של התכנית יתרמו הלומדים לקהילה שעה אחת של תמיכה פסיכואנליטית, בטיפול, ייעוץ, הדרכה, הוראה, במרפאות 'קריית אדם' – קמפוס התכנית, לצמיחתם ולרווחתם הפסיכולוגית של תושבי העיר לוד.

אני מאמין

התכנית מתבססת על שילוב ומזיגה בין שלושה שדות הגות החולקים ביניהם את העיסוק בהרחבת תודעתו של האדם ובכינון עמדה על-אישית פתוחה אל הזולת ואל העולם:

פסיכואנליזה לדורותיה, תוך התמחות ב**פסיכולוגיית העצמי הפסיכואנליטית** מיסודו של היינץ קוהוט; **בודהיזם**, ההגות והפרקטיקה של זרם המהאיאנה; **מדעי הרוח והאמנויות**, מפגשים נבחרים עם אוצרות הרוח האנושית. המשתתפים בתכנית יפגשו פילוסופיות, תאוריות, מחקרים אמפיריים ופרקטיקות המבוססים על שלושת שדות ההגות הללו תוך שילובם זה בזה במטרה ליצור ללומד מצע להתנסות תודעתית חדשה וייחודית.

פסיכואנליזה ופסיכולוגיית העצמי הפסיכואנליטית: מאז כינונה של הדיסציפלינה הפסיכואנליטית עוסקת הפסיכואנליזה בחקר תודעת האדם: הפסיכואנליזה לדורותיה שכללה עד מאוד את ההיכרות וההבנה של תודעת האדם דרך ממדיה הדחפיים, המבניים והנפרדים, אך בשל זניחת שורשיה הנטועים עמוק בראשית הפילוסופיה האקזיסטנציאליסטית לטובת הפילוסופיה של הפוזיטיביזם, ממדי הרוח של התודעה עדיין נותרו ממתנים להתגלותם. גם פיתוחים פסיכואנליטיים של ממדי רוח אלה, פרי המחקר הפסיכואנליטי של העשורים האחרונים, לא הביאו ליצירת פרדיגמה תאורטית שיטתית ושלמה, שחוברים בה מטה-תאוריה ופרקטיקה של נוכחות אנליטית למזיגה אחת המְכֻנֶּת לטיפוח ממדי הרוח של התודעה המטפלת.

פסיכולוגיית העצמי הפסיכואנליטית הפציעה בעשורים האחרונים בתוך הפסיכואנליזה כפרדיגמה פסיכואנליטית שלמה המציבה במרכזו שלושה מרכיבי יסוד: את מהותה ההתמרתית והא־דואלית של עצמיות האדם, את האמפתיה כמצע הפסיכואנליטי של האֶחָדוּת ואת הזיקה הייחודית של יחסי זולת-עצמי, המושגתים על קְשׁוּקְעוֹת אמפתית של אדם בזולתו, כמצע

הפסיכואנליטי של החמלה. בכך משיבה פסיכולוגיית העצמי את הפסיכואנליזה אל שורשיה הקיומיים מצד אחד, ומובילה אותה אל ממדיה הרוחניים מצד שני. התכנית מציעה למידה מעמיקה ושיטתית של המטה־תאוריה מבית מדרשה של פסיכולוגיית העצמי הפסיכואנליטית ואת יישומיה להתהוותה של תאוריה של פסיכולוגיית זולתעצמי מונחית־דְהֶרְמָה. ההתמחות הייחודית בפסיכולוגיית העצמי הפסיכואנליטית תיעשה מתוך מחויבות היסטורית והגותית ותוך לימוד שיטתי ורצוף של תודעת האדם, כפי שנחקרה על־ידי מיטב ההוגים הפסיכואנליטיים במהלך האבולוציה של הפסיכואנליזה החל מראשיתה.

בודהיזם:

תרומת הבודהיזם לעתידם של הדורות הבאים תובעת מאמץ הרואי של המזרח והמערב גם יחד. הטמעתה של ליבת הבודהיזם בתוך שדה הגות ופרקטיקה רוחנית של המערב תבטיח הן את שימורה של המורשת הבודהיסטית ועוד יותר מכך את התפתחותה העתידיה כאוצר תרבות עולמי. אנו מציעים כי הפסיכואנליזה, העוסקת בחקר תודעת־האדם ובטיפול בֶּסְבָּלָה, הנה אחד משדות ההגות והפרקטיקה המערביים, אשר באופן טבעי מתאים להטמעה אורגנית של הבודהיזם בתרבות המערב. הקשר בין הפסיכואנליזה והבודהיזם הנו אחת מזיקות העומק המופלאות בציוויליזציה האנושית במהלך מאה השנים האחרונות. זיקה זאת, על־אף טבעיותה, מלווה באופן קבוע בשסע מכאיב ומשמעותי בין שני השדות הללו בשל נקודות מחלוקת, שעד להופעת פסיכולוגיית העצמי במרחב הרעיוני של הפסיכואנליזה לא זכו ליישובן.

נראה אפוא כי פסיכולוגיית העצמי הפסיכואנליטית, שהנה החוליה האורגנית המקשרת בין הפסיכואנליזה לבין הבודהיזם, מאפשרת את התמרתה של הדיסציפלינה הפסיכואנליטית כולה דרך איחוי של הפער בין הישגיה התאורטיים מרחיקי הלכת של הפסיכואנליזה לבין התאוריה של הנוכחות הטיפולית ואפיקי ההכשרה המוליכים אליה.

מורים פסיכואנליטיקאים ובודהיסטים, המהווים יחדיו את סגל התכנית, חולקים אחריות משותפת במטרה להבטיח העברה טבעית של הידע והפרקטיקה הבודהיסטיים כמצע נכון לתהליכי התמרה של התודעה הפסיכואנליטית העתידית הנוכחת מתוך חמלה וחוכמה. כך תתנסה קהילת הלומדים בתכנית – סגהה – בתהליכי למידה, התבוננות, תרגול ועבודה עצמית הנשענים על עקרונות הֶדְהָרְמָה הבודהיסטית.

מדעי הרוח והאמנויות:

מתוך ה"אני מאמין" של התכנית, המבקש ליצור קהילה ייחודית שאיננה רק קהילה לומדת אלא גם מטפחת את התודעה והתמרתה, אנו מבקשים לשלב בהכשרה ייחודית זו למידה של היבטים נבחרים בהגות העולמית לדורותיה בתחומי הפילוסופיה, המדע, השירה, הספרות, האמנות, המוזיקה ועוד. אנו מאמינים כי לימוד משולב של היבטים מאוצרות הרוח האנושית יהווה אופנות נוספת בתהליך התמרת התודעה.

אחריות

**תכנית חזון ייחודית זו של
הכשרה פסיכואנליטית –
בודהיסטית נהגתה, צמחה
וגובשה**

במסגרתו של איגוד ישראלי לפסיכולוגיית העצמי ולחקר הסובייקטיביות והוצעה כמפעל משותף למכון למה צונג קאפה – ללימוד ותרגול בודהיזם במסורת הטיבטית שבפומיה, איטליה.

איגוד ישראלי לפסיכולוגיית העצמי ולחקר הסובייקטיביות נוסד במטרה להוות קורת גג ארגונית ומקצועית לפיתוח ולמסירה של פסיכולוגיית העצמי, כפי שנהגתה על ידי היינץ קוהוט וממשיכיו בארץ ובעולם. האיגוד הוקם ב-1999 ביוזמה של קבוצת מטפלים העוסקים בפסיכואנליזה ובפסיכותרפיה פסיכואנליטית והוא מחויב לפיתוחה ולקיומה של פעילות מדעית, הוראתית ומחקרית. אחת מהמטרות העיקריות של האיגוד הנה לבסס יחסים פתוחים של חקר ולימוד עם שדות הגות ופרקטיקה נוספים, אשר רואים בפסיכולוגיית העצמי הפסיכואנליטית מצע פילוסופי ותרבותי המשיק לגופי ידע פסיכולוגיים וחופץ פסיכולוגיים אחרים. האיגוד חבר באיגוד הבינלאומי לפסיכולוגיית העצמי הפסיכואנליטית, International Association of Psychoanalytic Self Psychology (IAPSP). האיגוד הינו מוסד מוכר למחקר על ידי הרשויות המוסמכות במדינת ישראל.

פעילויות האיגוד כוללות בין השאר:

- א. פסיכולוגיית העצמי והמעשה הטיפול: תכנית תלת-שנתית למטפלים מתקדמים המתקיימת במסגרת התכנית לפסיכותרפיה של הפקולטה לרפואה ע"ש סאקלר באוניברסיטת תל-אביב.
- ב. תכנית הכשרה ללימודי פסיכולוגיית העצמי: תכנית תלת-שנתית לפסיכותרפיה למטפלים בתחילת דרכם המתקיימת תחת קורת הגג של האיגוד.
- ג. מפגשים בצוותא: סדרה חודשית של מפגשים מדעיים הפתוחה לקהל הרחב.

- ד. ימי עיון חווייתיים: התכנסות שנתית המוקדשת לזיקה שבין פסיכולוגיית העצמי ותחומי תרבות שונים.
- ה. בית מדרש 'קוראים קוהוט': מפגש חודשי רב-שנתי המוקדש לקריאה בחברותא של 'פסיכולוגיית העצמי וחקר רוח אדם: הרהורים בגישה פסיכואנליטית חדשה'.
ו. מפעל תרגום: הרקת ההגות הקוהוטיאנית לעברית.
ז. מפעל הוצאה לאור: 'כתבים' – התרומה הישראלית לפסיכולוגיית העצמי.
ח. קבוצות חשיבה ומחקר: יישום פסיכולוגיית העצמי בשדה הטיפול בילדים ובני נוער, במרחב הטיפול הזוגי, בתחומי החברה ובמעשה החינוך.
ט. נקודת מבט: קורסי למידה קצרים בפסיכולוגיית העצמי המיועדים לציבור המטפלים.
י. קבוצת כתיבה: יצירת מרחב שמאפשר מפגש מפרה וסיוע הדדי בחשיבה ובכתיבה מדעית

מכון למה צונג קאפה שבפומיה, איטליה (– Lama Tzong Khapa Institute) (ILTK) הנו מרכז ללימוד ולתרגול בודהיסטים המונחה בדרך המסורת הטיבטית. המכון חבר בקרן לשימור מסורת המהאיאנה (of the Mahayana Tradition – FPMT), ארגון שהוקם ב־1975 שלא למטרת רווח, במטרה למסור ולשמר את המסורת הבודהיסטית של המהאיאנה ברחבי העולם. על-ידי הוראה, מדיטציה, שירותים למען הקהילה, רטריטים ומיזמים חינוכיים שונים. מכון למה צונג קאפה מבוסס על מסורת הג'לוג (Gelug) של למה צונג קאפה, מורה בן המאה ה־14, מעמודי התווך של הבודהיזם הטיבטי, כפי שנלמדה על ידי מייסד המכון למה טובטן יֶשֶה (Lama Thubten Yeshe) וכפי שנלמדת על-ידי המנהל הרוחני העכשווי למה זופה רינפושה (Lama Zopa Rinpoche).

מכון למה צונג קאפה הוקם ב־1977, והוא ממוקם בעיירה פומיה, כארבעים ק"מ דרומית לפיזה, באזור חבל טוסקנה. במשך השנים אירח המכון בין כתליו את גדולי המנהיגים של המסורת הטיבטית, כולל הוד קדושתו הדלאי למה ה־14.

פעילויות המכון כוללות בין השאר:

- א. לגלות את הבודהיזם: תכנית מבוא בת ארבעה־עשר קורסים המספקת בסיס להבנה המתקדמת של הלימוד הבודהיסטי.
- ב. תכנית לימוד בסיסית: תכנית המתקיימת במשך שנתיים וחצי במרכז או במשך חמש שנים כתכנית מקוונת, מונחית על־ידי שילוב של לימוד עיוני ותרגול מדיטה.
- ג. תכנית המומחים: תכנית בת שש שנים, אשר מספקת הזדמנות ייחודית ללימוד פילוסופי מעמיק ואינטנסיבי של הוראת הבודהיזם ובסיכומה כוללת רטריט אישי בן שנה.

תכנית רוח אדם תלווה על־ידי שני מעגלי אחריות מוסדיים:

- א. חבר נאמנים בינלאומי שיעניק לתכנית תמיכה ברוח ובחומר.
  - ב. מוסדות היגוי המופקדים על תכנית ההכשרה (כמפורט בעמ' 23–22).
- תכנית חזון זו אושרה על־ידי האספה הכללית של איגוד ישראל לפרסיכולוגיית העצמי ולחקר הסובייקטיביות בדצמבר 2010. בפברואר 2011 קבלה התכנית את הכרתה הרשמית של הקרן לשימור מסורת המהאיאנה (Foundation for the Preservation of the Mahayana Tradition – FPMT) על־ידי מנהלה הרוחני למה זופה רינפושה (Lama Zopa Rinpoche).

למי מיועדת התכנית

התכנית תקבל בברכה
מגוון של פונים תוך
פתיחות לאוכלוסיות
ולמגזרים שונים בחברה
הישראלית

על הפונים להימנות על אחד ממקצועות בריאות הנפש המוכרים – פסיכולוגיה, עבודה סוציאלית, פסיכיאטריה, הבעה ויצירה, או פונים מדיסציפלינות אחרות המורשים לעסוק בטיפול נפשי על ידי הרשויות המוסמכות. על הפונים להיות בעלי תואר שני, בעלי הסמכת מומחיות במקצועם, עם ניסיון של חמש שנות עבודה קלינית בהדרכת קלינאים המוסמכים לכך.

הערות:

- א. אופייה הבינלאומי של התכנית והגיבוי הבינלאומי שניתן לה מגורמים שונים בעולם תאפשר בעתיד קליטת לומדים מחו"ל.
- ב. עם ההתקבלות לתכנית יהיו הלומדים לחברים רשמיים באיגוד ישראלי לפסיכולוגיית העצמי ולחקר הסובייקטיביות, ובאיגוד הבינלאומי לפסיכולוגיית העצמי הפסיכואנליטית.
- ג. חברי איגוד ישראלי לפסיכולוגיית העצמי ולחקר הסובייקטיביות, אשר מעוניינים בהכשרה פסיכואנליטית בלבד, יוכלו לעשות זאת על-פי תכנית אישית (כמפורט בנספח א').
- ד. תכנית רוח אדם תעודד הקמת מסגרת עיונית התנסותית במרחב איגוד ישראלי לפסיכולוגיית העצמי ולחקר הסובייקטיביות בנושא 'חקר השילוב בין פסיכולוגיית העצמי והבודהיזם' שתהא פתוחה לחברים ולעמיתים באיגוד המעוניינים בכך (כמפורט בנספח ב').

תהליך הקבלה

המעוניינים ללמוד בתכנית יוזמנו למפגשי היכרות עם שני חברי סגל. תהליך ההיכרות עשוי להתפרש על פני מספר מפגשים.

על הפונים לתכנית לשלוח:

- א. חיבור אישי שתכניו יאפשרו היכרות ראשונית ויכללו גם התייחסות מפורטת למשמעות הפנייה לתכנית ייחודית זאת.
- ב. חוות דעת משני ממליצים שעמם ניתן גם לשוחח.
- ג. תעודות לימודים אקדמיים וכן תעודות המעידות על הכשרה קלינית ועל רישום במשרד הבריאות.

שמירת הפרטיות והסודיות של מלוא תהליך הקבלה, לרבות כל חומר אישי שיופקד על ידי הפונים, מחייבת אותנו ומובטחת על פי כל כללי האתיקה.

אמנת הכשרה: עם הקבלה ללימודים תיחתם בין תכנית רוח אדם לבין הלומד אמנת הכשרה.

ההרשמה לתכנית תיפתח בתאריך **1.10.21** ותסתיים בתאריך **31.1.22**.
התשובות לפונים תימסרנה עד תאריך **31.5.22**.
תכנית הלימודים של מחזור ג' תיפתח בתאריך **24.10.22**.

תכנית רוח אדם תתקיים ב'קריית אדם' בעיר לוד, רח' אהרון בן חמו 5.
תכנית הלימודים תיפתח אחת לשלוש שנים.

להגשת המועמדות, לקבלת טופסי הרשמה ולמידע נוסף
ניתן לפנות למזכירות איגוד ישראלי לפסיכולוגיית העצמי ולחקר הסובייקטיביות
ת.ד. 115, משגב דב 7686700 טלפון: **050-654-5499**
דוא"ל: **elinoar@selfpsy.org.il**

תכנית הלימודים המלאה וכן טופסי הרשמה נמצאים באתר *רוח אדם*
www.humanspirit.org.il

דמי הרשמה בסך **600** ₪
יש להעביר בהעברה בנקאית: בנק פועלים (12) סניף 567 חשבון 392481
על שם – איגוד ישראלי לפסיכולוגיית העצמי. יש לצרף אישור העברה.
סכום זה מיועד לצרכי הרישום והטיפול המנהלי בפנייה.

המבנה הכללי של התכנית

- א. קבוצת הלומדים מאורגנת כסנגהה, קהילה הלומדת יחד, מתרגלת מדיטה יחד ודואגת לצרכיה החומריים (כמו אחזקה וניקיון של מרחב הלימודים הפיזי) מתוך שותפות ואחריות הדדית. משך הלימודים בתכנית הוא שבע שנים. במהלך חמש וחצי השנים הראשונות (11 סמסטרים) נפרשים הלימודים על-פני שני ימי לימוד בשבוע: בימי שני בין השעות 14:30–21:15 בימי רביעי בין השעות 09:00–15:00 (כמפורט בעמ' 42–43). במהלך השנה וחצי האחרונות (3 סמסטרים) יתקיימו הלימודים בימי שני בין השעות 14.30–21.15.
- ב. אחת לחודש, בימי שני יתקיים סמינר קליני של כל הלומדים והמורים בתכנית.
- ג. הלמידה בתכנית מתבססת על מרכיבי יסוד אלה:
- אנליזה אישית.
  - תרגול של שלוש אנליזות לפחות (ארבע אנליזות למי שיתמחה גם בפסיכואנליזה של ילדים) בליווי הדרכה אישית בכל אנליזה.
  - נוכחות משתתפת בתכנית כוללת: לימודים עיוניים (פסיכואנליזה מקיפה, פסיכולוגיית העצמי הפסיכואנליטית, בודהיזם ומדעי הרוח והאמנויות), סמינר קליני, תרגול מדיטה, מעבדה להתהוות פסיכולוגיית זולתעצמי מונחית דִּהְרָמָה, סמינרים מתכנסים – רטריטים.
- ד. בשלושת הסמסטרים הראשונים ייקחו הלומדים חלק בהתנסות יישומית של היות זולתעצמי בקהילה כחלק מתהליך ההכנה לאנליזות שיערכו (כמפורט בעמ' 36).
- ה. החל מהסמסטר הרביעי לאורך ארבע שנים, יתרמו הלומדים לקהילה שעה אחת של תמיכה פסיכואנליטית - בטיפול, ייעוץ, הדרכה והוראה במרפאות 'קריית אדם' לצמיחתם ולרווחתם הפסיכולוגית של תושבי העיר לוד.

אנליזה אישית

- א. כל לומד יהיה באנליזה אישית במתכונת של ארבע פעמים במשך חמש שנים לפחות מעת כניסתו לתכנית.
- ב. על האנליטיקאי של האנליזה האישית להיות מוסמך על-ידי המוסדות המזכרים להכשרה פסיכואנליטית.

אנליזות לימודיות

- א. האנליזות הלימודיות תיערכנה בפרקטיקה הפרטית של כל לומדת ולומד ותינתנה למטופלים מתאימים שייבחרו לכך על ידי הלומדים בתיאום עם וועדת ההוראה.
- ב. כל אנליזה נוספת תוכל להתחיל שישה חודשים לאחר קודמתה באישור מדריך האנליזה הראשונה ומדריכי האנליזות שלאחר מכן בהתאמה ובתיאום עם ועדת ההוראה.
- ג. כל לומד נדרש לקיים שלוש אנליזות.
- ד. אחת האנליזות של לומד המתמחה באנליזות של מבוגרים תוכל להיות עם ילד או מתבגר.
- ה. לומדים המתמחים גם בפסיכואנליזה של ילדים ומתבגרים נדרשים לארבע אנליזות: שתיים במבוגרים ושתיים בילדים.
- ו. כל אחת מן האנליזות תהא בת ארבעה מפגשים שבועיים של חמישים דקות כל אחד. אחת מהאנליזות של הילדים או המתבגרים יכולה להיות גם בתדירות של שלוש פעמים בשבוע.

- ז. השאיפה היא לבסס תהליך אנליטי בטיפול במבוגר שיימשך שנתיים לפחות, ושנה וחצי לפחות בטיפול בילד¹.
- ח. כל לומד יתנסה באנליזה של מטופלים משני המינים (בשתי האנליזות של ילדים או מתבגרים אין הכרח לשני המינים).
- ט. כל אנליזה תלווה בהדרכה אישית בת שעה שבועית. החל מהשנה השישית ללימודים תוכל תדירות ההדרכה לכל אנליזה, לעמוד על פעם אחת בשבועיים ובלבד שהיא נמשכה שלוש שנים לפחות, בהתאם לשיקולי ועדת הוראה.
- י. שתי הדרכות לפחות צריכות להיות ברוח פסיכולוגיית העצמי. הדרכה אחת נוספת יכולה להיות על-פי בחירה אצל מדריך שאינו נמנה עם סגל התכנית.
- יא. על המדריכים להיות אנליטיקאים מנחים.
- יב. האנליזות הלימודיות תיערכנה בתשלום מסובסד למטופלים.
- יג. ההדרכות על האנליזות הלימודיות תיערכנה בתשלום מסובסד למדריכים.
- 1 אנליזה שתיפסק או תסתיים בטרם מלאת לה שנתיים (או שנה וחצי אצל ילדים/מתבגרים) תיחשב במניין האנליזות לפי שיקולי ועדת ההוראה.

רוח אדם תשאף להמשיך ולהעניק אנליזות למטופלים נזקקים בלא תשלום. האנליזה השלישית בהכשרה מיועדת להינתן למטופלים מאוכלוסייה מבקשת-טיפוח בעיר לוד או במקום המגורים של כל לומדת ולומד. שכר האנליזה וההדרכה עליה יתוקצבו במלגת טיפול והדרכה מצד התכנית.

**אנליזות לאוכלוסיות
מבקשות-טיפוח**

מלגת שכר לימוד

ברוח חזונה של תכנית ההכשרה המבוססת על העיקרון של יצירת קהילה תומכת־קהילה ונתמכת־קהילה, רוח אדם היא תכנית שאיננה כרוכה בתשלום שכר לימוד, על מנת לסייע ללומדים בה לעמוד במכלול הלימודים ודרישותיהם.

מוסדות תכנית רוח אדם

ועדת היגוי

ראש התכנית
מרכז התחום הפסיכואנליטי
מרכז התחום הבודהיסטי
מרכז תחום מדעי הרוח והאמנויות

מערך מנהלי

מרכז מנהלה
מזכירות
גזברות
גיוס משאבים
אחזקה

ועדת הוראה²

מרכז ועדה
תת־ועדה לתכנית הלימודים
תת־ועדה לענייני סגל
תת־ועדה לענייני תלמידים – ליווי אישי בתהליך ההכשרה
תת־ועדה לאיתור צורכי טיפול בקהילה וניתוב אנליזות ללומדים

² הלומדים יוכלו להיבחר לועדת ההוראה החל מן השנה החמישית.

ועדת קבלה³

מרכז ועדה

תת-ועדה לקבלת לומדים

תת-ועדה לליווי לומדים עד לתחילת ההכשרה

סגל המורים בלימודי הפסיכואנליזה

הסגל מורכב מפסיכואנליטיקאים חברי איגוד ישראלי לפסיכולוגיית העצמי ולחקר הסובייקטיביות וממורים בכירים במוסדות המוכרים להכשרה פסיכואנליטית בארץ ובחו"ל.

סגל המורים בלימודי הבודהיזם

הסגל מורכב מפסיפס של מורים בודהיסטיים מן המזרח ומן המערב, מוסמכים להוראת עומק של הדְהָרְמָה, ודמויות מפתח בעולם הבודהיסטי שישולבו כמורים אורחים במהלך שנות הלימוד.

סגל המורים בלימודי מדעי הרוח והאמנויות

הסגל יכלול אנשי רוח, אנשי אקדמיה, יוצרים ואמנים.

³ הלומדים יוכלו להיבחר לוועדת הקבלה החל מן השנה החמישית.

חזון רוח אדם

תכנית הכשרה פסיכואנליטית בודהיסטית

זוכה להתממשות הודות לתרומה רחבת לב אשר בשלמות מסירתה מעניקה

השראה עמוקה לממד האתי של התכנית

תכנית הלימודים

עקרונות תכנית לימודי הפסיכואנליזה

פסיכואנליזה מקיפה:

- א. תכנית רוח אדם תקנה ללומדים השכלה פסיכואנליטית רחבה תוך התמקדות בפסיכולוגיית העצמי הפסיכואנליטית. התכנית מחויבת להיכרות עומק עם מיטב ההוגים הפסיכואנליטיים בתחומי המטה-תאוריה, בפרקטיקה של הנוכחות האנליטית ובמשקי המחקר הבינתחומי של הפסיכואנליזה עם תחומי דעת אחרים. כך, שלצד התמחות העומק בפסיכולוגיית העצמי הפסיכואנליטית יהיו לומדי התכנית 'אזרחי העולם' בפסיכואנליזה.
- ב. התכנית תקיים למידה של האסכולות הפסיכואנליטיות השונות ברצף ההתפתחות ההיסטורית בהגות הפסיכואנליטית.
- ג. למידת כל אסכולה תתבסס על שלושת צירי יסוד אלה: מטה-תאוריה, התפתחות ופסיכופתולוגיה, התאוריה של הנוכחות האנליטית.
- ד. הלימוד עצמו ישמש תרגול בעמדה אמפתית כלפי כל אסכולה, כדי להעמיק הלמידה בכל תאוריה מנקודת מבטה.

פסיכולוגיית העצמי הפסיכואנליטית:

- א. היקף לימודי אסכולת פסיכולוגיית העצמי היא מחצית מכלל לימודי התכנית הפסיכואנליטית.
- ב. שלושה צירי יסוד של לימוד האסכולה הם: התאוריה המטה־פסיכולוגית של הנרקיסזם ומושג העצמי; התפתחות העצמי והתהוות העצמיות; התאוריה של הנוכחות הפסיכואנליטית כזולתעצמי.
- ג. הלמידה תתמקד בחמשת עמודי התווך של הקורפוס הקוהוטיאני: האנליזה של העצמי, הַשְׁבַּת העצמי, כיצד מרפאת האנליזה?, פסיכולוגיית־ העצמי וחקר רוח אדם והרצאות מכון שיקגו. יצירות אלו משרטטות את קו התפתחות התאוריה דרך חמש תחנות: תחנה ראשונה – 'הנרקיסזם החדש'; תחנה שנייה – האמפתיה; תחנה שלישית – תגלית הזולתעצמי; תחנה רביעית – המשגה מלאה של מעשה הטיפול הפסיכואנליטי; תחנה חמישית – פסיכולוגיית העצמי כזולתעצמי של תרבות.
- ד. רוח אדם הינה הבית לחקירתה וטיפוחה של פסיכולוגיית זולתעצמי מונחית־דְהֶרְמָה.

עקרונות תכנית לימודי הבודהיזם

- א. התכנית מציעה היכרות רחבה עם ההגות הבודהיסטית ועם פרקטיקת התרגול שלה תוך התמקדות מיוחדת בבודהיזם הטיבטי על-פי מורשת הג'לוג. הלימוד ייעשה תוך שילוב הוראה מסורתית ופרשנות עכשווית.
- ב. היקף לימודי הבודהיזם יקביל לכלל לימודי הפסיכואנליזה ויעניק הבנה מתקדמת של הבודהיזם הטיבטי בשלושה צירים: ההגות הפילוסופית; המטה־תאוריה הפסיכולוגית; התאוריה של דרכי התרגול לטיפוח התודעה המותמרת.
- ג. התכנית מלווה בתרגול מדיטטיבי יומיומי שיעטוף את הלמידה ואת הנוכחות בתכנית.

עקרונות תכנית לימודי מדעי הרוח והאמנויות

א. הלימודים מזמינים להיכרות עם היבטים נבחרים בהגות המערבית כמו גם זו המזרחית בתחומי הפילוסופיה, המדע, השירה, הספרות, האמנות והמוזיקה. הרחבת הדעת באפיקי תרבות אלו תהווה אופנות תרגול נוספת בתהליך התמרת התודעה.

ב. מתווה הלימודים יפרוס שני מסלולים משלימים של סמינרים בתחומי חקר רוח האדם והאמנויות. שני מסלולי הלימוד יתקיימו במקביל במשך כל שנות התכנית.

המסלול האחד, המכונה 'ארבעת הז'אנרים הגדולים', ערוך בזיקה לארבע הסוגות הגדולות העולות מן הפואטיקה האריסטוטלית: הטרגדיה, הקומדיה, האפוס והליריקה, מעין ארבעה יסודות ראשוניים של ההבעה האנושית. הדגם הזה מעמיד רצף של סמינרים הערוך, עד סוף השנה השנייה ללימודים, במעין סדר היסטורי. החל מן השנה השלישית יוצאים מתוך הרצפים הללו שני זוגות של סמינרים העוסקים בשני נושאים המתבקשים מן המבנה הזה, בשני ממדים שונים: המודרניזם ומושג ה'אני', כשכל אחד מהם מסתעף אף הוא לתתי־נושאים.

המסלול השני, המכונה 'סינאפסות – גלגולי נושאים וצורות בתרבות', מעמיד שורות של סמינרים על נושאים שונים, שגם אם הם קשורים זה בזה ויוצרים בהצטברותם תמונה רחבה, הם אינם קשורים בקשרי נביעה זה מזה ואין צורך ללמוד אותם ברצף. מסלול זה משקף את דרך ההעברה של השדר בין תאי העצבים בגוף – העברה שאינה עשויה רק מגע ישיר, אלא היא מסירה מורכבת בין חומר לאנרגיה.

התכנית משתרעת על 14 סמסטרים והיא כוללת:

14 סמינרים תאורטיים סמסטריאליים בפסיכואנליזה מקיפה

---

14 סמינרים תאורטיים סמסטריאליים בפסיכולוגיית העצמי הפסיכואנליטית

---

14 סמינרים קליניים סמסטריאליים

---

28 סמינרים של לימוד הַדְּהָרְמָה הבודדהיסטית

---

28 יחידות סמסטריאליות של תרגול מדיטטיבי

---

14 יחידות סמסטריאליות של המעבדה להתהוות פסיכולוגיית זולתעצמי מונחית-דְּהָרְמָה

---

28 סמינרים סמסטריאליים במדעי הרוח והאמנויות

סמינרים מתכנסים (רטריטים)

- א. **סמינר החורף** – סמינר בן שלושה עד חמישה ימים במהלך חופשת החורף שבין הסמסטרים, שיתמקד בחקירת מושגים בבודהיזם, בפסיכולוגיית העצמי ובפסיכואנליזה מקיפה. הסמינר המתכנס יתקיים במדיטה שלמה ויכלול 'שיעור דְהַרְמָה' פסיכואנליטי-בודהיסטי.
- ב. **סמינר הקיץ** – סמינר בן חמישה עד שנים עשר ימים בתום כל שנת לימודים. הסמינר המתכנס יתקיים במדיטה שלמה שבה תשולב למידה קלינית עם שיעורי דְהַרְמָה. סמינר הקיץ מיועד לסגהה של לומדי וסגל התכנית, לחברים מאיגוד ישראלי לפסיכולוגיית העצמי ולחקר הסובייקטיביות וכן לקהילה המקצועית הרחבה.
- ג. **סמינר מתכנס בפומיה** – במהלך שנות הלימודים יוכלו הלומדים להשתתף בסמינר מתכנס אחד במכון למה צונג קאפה – ללימוד ותרגול בודהיזם במסורת הטיבטית שבפומיה, איטליה.

עלויות הסמינרים המתכנסים מתחלקות בין כל המשתתפים

תכנית לימודי הפסיכואנליזה

תכנית לימודי פסיכואנליזה מקיפה

שם הקורס	סמסטר	שנה ראשונה
פרויד המוקדם – ראשית כינון הפסיכואנליזה: מושגי יסוד (עד 1914)	א	
פרויד המאוחר – שנות התגבשות המטה־תאוריה (עד 1939)	ב	
יונג – המשגה ראשונית להיבט המטפיזי של העצמי	א	שניה
קו ההתפתחות בפסיכואנליזה בין פרנצי, בלינט וקוהוט	ב	
קליין – מושגים בתאוריה הקלייניאנית ופיתוחיהם העכשוויים	א	שלישית
ויניקוט – חקר החוויה: נקודת מעבר בפסיכואנליזה	ב	
ויניקוט – המקום בו אנו חיים	א	רביעית
'רוח ויניקוט' – בני דורו וממשיכיו: סירלס, גנטריפ, פרברן, חאן, מילנר, מודל, בולס, גנט, אוגדן	ב	
פרום – על האהבה בפסיכואנליזה	א	חמישית
ביון – מללמוד מן הניסיון ועד לטרנסצנדנטיות	ב	
פרספקטיבות אינטרסובייקטיביות והתייחסותיות: סטולרו, מיטשל, ארון, בנג'מין	א	שישית

תכנית לימודי פסיכולוגיית העצמי הפסיכואנליטית

שנה ראשונה	סמסטר	שם הקורס
	א	היסודות ההיסטוריים והפילוסופיים של פסיכולוגיית העצמי
	ב	גלגולו של מושג בפסיכואנליזה: 'על הנרקיסזם החדש'
שניה	א	מושג האמפתיה במשנתו של היינץ קוהוט
	ב	האנליזה של העצמי (1971) – אמירה שיטתית ראשונה
שלישית	א	זולתעצמי – תגלית של העברה
	ב	הַשְׁבֵּת העצמי (1977) – מצע תאורטי שלם
רביעית	א	בין עצמי וירטואלי לנרקיסזם קוסמי: התהוות העצמיות והתפתחותה
	ב	המקרים הקליניים של פרויד – מבטה של פסיכולוגיית העצמי
חמישית	א	מופעיו הקליניים של העצמי הנתון בהפרעה – דיכאון, פרוורסיה, התמכרויות ואלימות
	ב	פשר החלום והוויית החולם
שישית	א	כיצד מרפאת האנליזה? (1984) – מצג שיטתי של תאוריית טיפול
	ב	פסיכולוגיית העצמי וחקר רוח אדם (1985) – הרהורים פסיכואנליטיים על היסטוריה, תרבות ועתיד
שביעית	א	"יש זרע, יש פריחה, יש נבילה וקמילה, יש מיתה ואז הדור הבא של ורדים תופס את מקומו": פרויד, קוהוט והסצנה העכשווית בפסיכולוגיית העצמי
	ב	פסיכולוגיית זולתעצמי מונחית דְהֶרְמָה: מטה-תאוריה של התמרה

סמינר קליני שבועי

ימי שני

'התהוות האנליטיקאי כזולתעצמי' – במהלך שלושת הסמסטרים הראשונים עד לתחילת האנליזות הלימודיות, הסמינר יוקדש לתרגול של התמרת התודעה. הלומדים ישתלבו במסגרות חינוכיות, רפואיות וחברתיות שאינן טיפוליות במובהק, כמו גני ילדים, מעון יום לתינוקות, כיתות הגיל הרך בבית ספר, מסגרות טיפוליות לנכים, מעון בקהילה לקשישים – מסגרות השוקדות על תהליכים אמפטיים במרחב החברתי והציבורי. כמו כן ישתלבו הלומדים במפעלי תמיכה וסיוע נפשי בעתות חירום בארץ ובחו"ל.

החל מהסמסטר הרביעי יתקיים הסמינר הקליני במתכונת של קבוצות הדרכה על אנליזות לימודיות.

'התבוננות בהתהוות התודעה המותמרת של המטפל' – הסמינר יתקיים אחת לחודש בפורום מלא של הלומדים והסגל במסגרת הסמינר הקליני של התכנית.

'התבוננות בתהליך התהוות התודעה המלמדת' – הסמינר יתקיים בפורום של סגל התכנית.

**מעבדה לחקר
פסיכולוגיית זולתעצמי**

מונחית־דֶּהֶרְמָה
יום שני האחרון בכל חודש

סמינר סגל דו־שבועי

ימי שני

בסיום הסמסטר השלישי יגיש כל לומד עבודת חקר תיאורטית על חווית התהוות האנליטיקאי כזולתעצמי בתהליך הליווי האנליטי שערך הלומד בשנה וחצי הראשונות של תכנית הלימודים. בעבודה תיבחן תרומתם של שלושת שדות ההגות של התכנית – פסיכואנליזה, בודהיזם, תרבות.

עבודת ראשית

בסיום השנה הרביעית יגיש כל לומד עבודת חקר תאורטית שיש בה שילוב של שלושת שדות ההגות המרכיבים את התכנית והמבוססת על דוגמאות קליניות הלקוחות מן האנליזות הלימודיות.

עבודת אמצע

עבודת הסיום של ההכשרה תעסוק בהצגת סיפורה של אנליזה אחת מתוך מכלול האנליזות של כל לומד. העבודה תוגש עם סיום השנה השביעית לועדת ההוראה של התכנית, לאחר שהלומד עמד בכל דרישות ההכשרה.

עבודת סיום

תכנית לימודי הבודהיזם

סמסטר ב	סמסטר א
<p>התודעה (The mind) (חלק א')</p> <ul style="list-style-type: none"> הפוטנציאל האנושי טבעה הקונוונציונלי (היחסית-תופעתית) של התודעה טבעה המוחלט של התודעה שבעה סוגי ערות <p>מבוא למדיטה (חלק ב')</p> <ul style="list-style-type: none"> מבט חדש על יחסנו לסבל מדיטה כאמצעי לשינוי התודעה 	<p>מבוא לבודהיזם</p> <ul style="list-style-type: none"> היסטוריה של הבודהיזם מהות הבודהיזם: אלטרואיזם אינסופי ותלות גומלין (interdependence) כתפיסת עולם סקירה כוללת של הפסיכולוגיה הבודהיסטית <p>מבוא למדיטה (meditation)(חלק א')</p> <ul style="list-style-type: none"> על אודות המדיטה תרגול התודעה במדיטה
<p>התודעה (חלק ג')</p> <ul style="list-style-type: none"> התודעה – בוראת עולמנו התודעה – בוראת אושרנו וסבלנו התודעה – הכוח המניע של פעולותינו 	<p>התודעה (חלק ב')</p> <ul style="list-style-type: none"> התודעה במונחי מצבים מנטליים מכוננים והרסניים
<p>הבנת המציאות (חלק ב')</p> <ul style="list-style-type: none"> גישה פילוסופית להבנת העצמי ה'איך-עצמי' של אדם והריקות של תופעות 	<p>הבנת המציאות (חלק א')</p> <ul style="list-style-type: none"> פיתוח תודעה ממוקדת, ערנית ושרויה בחסד טיפוח חוכמת עומק לתפיסת המציאות
<p>הדרך לאושר ולתחושת שביעות רצון</p> <ul style="list-style-type: none"> הדרך הרוחנית שינוי תבניות והרגלי מחשבה והתנהגות מזיקים: טיפוח מצבי תודעה חיוביים ארבעת משכנות התודעה הנאצלת: נדיבות אוהבת, חמלה, שמחה, השתוות הנפש 	<p>המפתח לאושר: הבנת 'אי-שביעות רצון'</p> <ul style="list-style-type: none"> הבנת אופניו השונים של הסבל מדוע חשוב לנו להבין את הסבל הסיבות לסבל כיצד אנו בוראים את המציאות שלנו מבוא לשיטות לשחרור מרגשות הרסניים

שנה ראשונה

שנה שנייה

שנה שלישית

שנה רביעית

סמסטר ב	סמסטר א
<p>אלטרואיזם (חלק א') • ארבע השלמויות הראשונות: נדיבות, אתיקה, סבלנות, חדווה</p>	<p>פיתוחה של אמפתיה: טיפוח קרבה ואֶחָדוּת עם הזולת • פיתוח השתוות הנפש • מדיטת שבע הנקודות של סיבה־תוצאה: פיתוח גישה אלטרואיסטית • התחלפות עצמי בזולת • המעבר מסבל לאושר דרך שיטות להתמרת המחשבה</p>
<p>התמרת התודעה (Transformation): הצורך במורה ובדרך • הישענות על מורה רוחני • טכניקות של התמרה</p>	<p>אלטרואיזם (חלק ב') • שתי השלמויות האחרונות: ריכוז וחוכמה • החדווה שבגישת ה'אין־עצמי'</p>
<p>האנליטיקאי המותמר (חלק ב') • סקירה כוללת על מלוא הדרך הרוחנית הבודהיסטית כפי שנלמדת במסורת הטיבטית של צונג קאפה • כיצד משלימה הדרך הרוחנית הבודהיסטית את חייו ודרכו של אנליטיקאי</p>	<p>האנליטיקאי המותמר (חלק א') • סקירה כוללת על מלוא הדרך הרוחנית הבודהיסטית כפי שנלמדת במסורת הטיבטית של צונג קאפה • כיצד משלימה הדרך הרוחנית הבודהיסטית את חייו ודרכו של אנליטיקאי</p>

* לימודי הדְהָרְמָה יתקיימו בעיקר באנגלית

מפגש הרהור שבועי לאורך כל שנות הלימודים שיוקדש לממשק הפסיכואנליזה והדְהָרְמָה: עיבוד רגשי של חוויית המפגש עם ממדיה העיוניים והתרגוליים של הדְהָרְמָה, התבוננות בתהליכי הלמידה וההתהוות של האנליטיקאי המותמר, יצירת המשנה הפסיכואנליטית הייחודית של דרך רוח אדם.

**מעבדה להתהוות
 פסיכולוגיית זולתעצמי
 מונחית־דְהָרְמָה**
 ימי שני

תכנית לימודי מדעי הרוח והאמנויות

סינאפסות – גלגולי נושאים וצורות בתרבות	הז'אנרים הגדולים	סמסטר	
זהות גברית ונשית: הבניה, סגנון, הבעה	הטרגי א': הטרגדיות הקלסיות, דוגמאות נוספות מן הספרות העתיקה	א	שנה ראשונה
הומניזם וביקורת ההומניזם באמנות ובהגות	האפי א': האפוסים הארכאיים	ב	שנה שנייה
מושג הילדות – באמנות, בספרות ובהגות	הטרגי ב': הטרגדיות הרנסנסיות והברוקיות	א	שנה שלישית
מוות ותחייה – במיתוס ובאמנויות	האפי ב': האפוסים של ימי הביניים	ב	שנה רביעית
המסעות הגדולים א': האודיסאה ודון קיחוטה	הקומי א': הקומדיות העתיקות, הרנסנסיות והברוקיות	א	שנה חמישית
המסעות הגדולים ב': קלסיציזם, רומנטיקה ומודרניזם	הלירי א': שירה עתיקה וימי־ביניימית	ב	
ארוס א': שירה וסיפורת	הקומי ב': קלסיציזם ורומנטיקה	א	
הסימפוניה – פרקי יסוד במדיום הייחודי למערב: המוזיקה הכלית הדרמטית בצורתה המובהקת ביותר	הלירי ב': שירה סינית ושירה מערבית מהרנסנס עד סף המודרניזם	ב	
דיוקן עצמי – בשירה, בדרמה ובאמנות הפלסטית	מודרניזם – בספרות, במוזיקה ובקולנוע: גלגולי הסוגות הגדולות	א	
אנטומיה של מלנכוליה: התפתחות המושג והבעתו באמנות ובספרות העתיקה והמודרנית	האפי המאוחר: גלגולו של האפוס ברומן ובקולנוע	ב	

סינאפסות – גלגולי נושאים וצורות בתרבות	הז'אנרים הגדולים	סמסטר	
צורה ומשמעות בפילוסופיה ובאמנויות, בארכיטקטורה ובטבע	מושג האדם: התפתחות המושג ותכניו המשתנים. תולדות מילים כמו 'לב', 'נפש', 'רוח', 'פחד' ועוד	א	שנה שישית
ארוס ב': הרחבת מושג הארוס בספרות ובאמנות	מושג ה'אני': צמיחת הסובייקט ה'אוטונומי' ועיצובו בספרות ובאמנות. קריסת המושג במודרניזם ובפוסטמודרניזם *	ב	
סיבה ומסובב: דיון בשאלת הסיבתיות בהגות הפילוסופית ובאמנות	לשונות האמנות: דיון משווה במדיה מצד הפנומנולוגיה, הפרצפציה והקליטה דרך יצירת מופת אחת מתחום הפיסול *	א	שנה שביעית
הבנה, בינה ואי־הבנה.	לשונות האמנות: המשך הדיון דרך בחינת היחס אדם־צמח בתרבויות ותקופות שונות *	ב	

* נושאים אלה ילמדו במתכונת סדנאית בתום כל אחד מהסמסטרים.

במשך שבע שנות הלימוד בתום כל אחד מהסמסטרים יתקיימו שלושה ימי לימוד מרוכזים במתכונת סדנאית סביב נושאים נבחרים.

סדנאות

מערך התכנית מבנה שבועי

ימי שני	
שעור	מועד
מדיטה	15:00 – 14:30
פסיכואנליזה	16:15 – 15:00
הפסקה	16:30 – 16:15
בודהיזם	17:30 – 16:30
הפסקה	18:00 – 17:30
מעבדה לחקר פסיכולוגיית זולתעצמי מונחית־דהרמה – סמינר קליני*	19:30 – 18:00
הפסקה	19:45 – 19:30
מעבדה להתהוות פסיכולוגיית זולתעצמי מונחית־דהרמה	20:45 – 19:45
מדיטה	21:15 – 20:45

* אחת לחודש – סמינר קליני של המשתתפים בתכנית, מורים ולומדים, כמרחב מתבונן בתודעה האנליטית המתהווית בהשראת הפסיכואנליזה, הבודהיזם והגות מדעי הרוח והאמנויות.

ימי רביעי

שעור	מועד
מדיטה	09:30 – 09:00
מדעי הרוח והאומנויות**	10:45 – 09:30
הפסקה	11:15 – 10:45
בודהיזם	12:30 – 11:15
הפסקה	13:00 – 12:30
פסיכולוגיית העצמי הפסיכואנליטית	14:15 – 13:00
הפסקה	14:30 – 14:15
מדיטה	15:00 – 14:30

** בתום כל אחד מהסמסטרים יתקיימו שלושה ימי סדנאות

ללמוד את הבודיהזם הנו ללמוד את העצמי
ללמוד את העצמי הנו לשכוח את העצמי
לשכוח את העצמי הנו להיות אחד עם הכול

מורה הזן דוגן בן המאה ה־13

כינון ההכשרה והכנת ספר התכנית

התכנית המערכתית

הוכנה על-ידי וועדת ההיגוי והוועדה המכינה בראשותו של רענן קולקה, ראש תכנית ההכשרה הפסיכואנליטית בודהיסטית רוח אדם והחברים בהן: איריס גבריאלי-רחבי, עליזה דולב, דפנה הומינר, אילנה פאר-גולדין, ד"ר קלאודיה קוגן, ד"ר אשר אפשטיין, אריה גרין, מנואל כץ.

תכנית הלימודים הפסיכואנליטית

הוכנה על-ידי וועדת ההיגוי וועדת ההוראה: איריס גבריאלי-רחבי, ד"ר קרינה גולדברג, רענן קולקה, מיכל אטינג, ד"ר אשר אפשטיין, חוה ברוך, תמר זיידמן, ד"ר גבריאלה (גבי) מן, מרים (מיקי) פטרן, רחל קלע, ד"ר אלי קריצ'מן.

תכנית הלימודים הבודהיסטית

הוכנה על-ידי סגל המורים של מכון למה צונג קאפה שבפומיה בראשותו של ג'ון נייסל וקונסטנס מילר, מפתחות ויועצות אקדמיות של תחום הלימודים הבודהיסטיים בתכנית רוח אדם ובהשתתפות: סנג'יה קהדרו (קתלין מקדונלד), מורה בכירה בקרן לשימור מסורת המהאיאנה (FPMT), חברים בצוות המורים והתלמידים של תכנית המומחים (Masters Program) במכון למה צונג קאפה ומנואל כץ.

תכנית לימודי מדעי הרוח והאמנויות

הוכנה על־ידי פרופ' אריאל הירשפלד, מרכז תחום לימודי מדעי הרוח והאמנויות
בתכנית *רוח אדם*.

ספר התכנית

כתיבה ועריכה: איריס גבריאלי־רחבי, ד"ר קרינה גולדברג, רענן קולקה.
עריכה לשונית: צפורה רמון.
עריכה גרפית: יונה קדרון שלו.

סגל התוכנית

ד"ר כהן־פריד עפרה	ד"ר אור גיא
כץ מנואל	אטינג מיכל
לוסאנג יונטן	אידן אלדד
לנדאו אתי	ד"ר אפשטיין אשר
מילר איימי	אלטרץ יעל
ד"ר מן גבריאלה (גבי)	ד"ר אראל אסנת
סנגייה קהדרו	בור עדנה
פאר־גולדין אילנה	ברודסקי אברמית
פטרן מרים (מיקי)	ברוך חוה
ד"ר קוגן קלאודיה	ברקן אהובה
קולקה רענן	גבריאל־רחבי איריס
קלע רחל	ד"ר גולדברג קרינה
ד"ר קריצ'מן אלי	גרין אריה
רבהון רינת	גרינברג חני
ד"ר שלום קורנהאוזר אנדראה	דינור אסתי
תמיר־אורון טלי	הבר מושויב שלומית
	פרופ' הירשפלד אריאל
	וויסטרייך אנדי
	זיידמן תמר
	טייט שאן
	טנזין צ'ודרון
	ד"ר כהן יחזקאל (חזי)

נספח א'

הכשרה פסיכואנליטית בתכנית אישית

- א. התכנית האישית הנה תכנית פנימית של איגוד ישראלי לפסיכולוגיית העצמי ולחקר הסובייקטיביות למי מחבריו, אשר מעוניינים להצטרף להכשרה הפסיכואנליטית בלבד. התכנית אינה מיועדת לקהילה המקצועית הרחבה.
- ב. בכל פרק זמן נתון ועל־פי יכולת הקליטה של תכנית רוח אדם יוכלו חברי איגוד אחדים להצטרף לתכנית ההכשרה הפסיכואנליטית האישית.
- ג. לתכנית האישית של לימודי פסיכואנליזה יוכלו לפנות מי שלחברותם באיגוד מלאו חמש שנים, העומדים בדרישות הקבלה לתכנית ויתקבלו על־פי שיקולי ועדת הקבלה.
- ד. תכנית הלימודים תיבנה לכל לומד באופן אישי על־ידי ועדת ההוראה בהתאם לרקע האקדמי שרכש החבר בתכניות הלימוד של האיגוד. חבר איגוד שהתקבל בתכנית אישית ולא למד בתכניות הלימוד של האיגוד ילמד את התכנית הפסיכואנליטית במלואה.

- א. תכנית רוח אדם תיזום סמינרים ומפגשי לימוד נושאים בתחום הבודהיזם, אשר יינתנו לחברים ולעמיתים באיגוד על-ידי המורים הבודהיסטים, כהזדמנות להעמקת ההיכרות עם הבודהיזם והזיקה בינו לבין פסיכולוגיית העצמי.
- ב. המפגשים מיועדים לכלל החברים והעמיתים באיגוד, אשר יהיו מעוניינים בכך בתקופת שהייתו של כל מורה בתכנית.
- ג. ההשתתפות בקורס סמסטריאלי תקיים מתוך התחייבות אישית להשתתפות בכל מהלך הסמסטר.
- ד. ההשתתפות בסמינרים ובמפגשים הללו אינה מותנית בידע מוקדם.

נספח ב'

**לימודי בודהיזם לכלל
החברים והעמיתים
באיגוד**

